

Aan de gemeenteraad

datum	29 juni 2023
behandeld door	Mw. A. Groffen
ons kenmerk	2023-0082936
doorkiesnummer	14-078
Onderwerp	Indienen snelweg- en spoorwegtracés voor programma Opwek Energie op Rijksgronden (OER)

Geachte mevrouw, heer,

De Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) Drechtsteden levert een bijdrage aan de landelijke klimaatdoelstellingen. In de RES is onze bijdrage uitgewerkt in de vorm van een bod. Voor grootschalige duurzame opwekking met zon op land zijn uitwerkingsgebieden vastgesteld en restruimten gedefinieerd, waaronder bermen en geluidsschermen langs infrastructuur.

Het Rijk (via het ministerie van EZK) wil de komende jaren de uitrol van hernieuwbare energie op rijksgronden versnellen door deze ter beschikking te stellen aan marktpartijen voor de realisatie van duurzame energieprojecten. Het aanwijzen van locaties hiervoor vindt plaats in het programma Opwek Energie op Rijksgronden (OER). In het programma wordt verkend waar en hoe we met steun van de omgeving energie kunnen opwekken op Rijksgronden. Het programma treft voorbereidingen voor daadwerkelijke realisatie van energieprojecten.

Onze inzet is gericht op projecten die we samen met ProRail, andere stakeholders en omwonenden opzetten en waarbij de locatiekeuze en vormgeving een meerwaarde bieden aan de omgeving. Met Rijkswaterstaat en het programma OER is gesproken over kansrijke locaties langs de verschillende (snel)wegtracés in de regio Drechtsteden. Ook ProRail ziet kansrijke locaties nabij spoorwegtracés in onze regio.

Samen met de gemeenten in de regio Drechtsteden en provincie Zuid-Holland heeft het college besloten een bestuurlijke brief te sturen aan het Ministerie van EZK met het verzoek om de A15, A16, N3 en vier locaties nabij spoorwegtracés op te nemen in het programma OER. De brief is toegevoegd als bijlage.

Vervolg

Indien EZK akkoord gaat met het opnemen van deze (snel)wegtracés en projectgebieden dan werken we binnen het OER programma gezamenlijk (in een projectteam) aan het verkennen van de potentie van ruimten voor de opwek van energie. De gronden langs de tracés zijn in de RES 1.0 gedefinieerd als restruimten voor zon op land en maken daarmee onderdeel uit van ons regionale bod.

Beoogd effect

Met het landelijk programma OER komen we tot een realiseerbaar plan voor extra duurzame opwekking van energie in restruimtes. Meerdere tracés, A15, N3 en de Betuwelijn lopen door en/of langs Papendrecht wat kansen biedt voor onze gemeente.

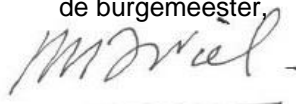
Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

M.J.M. van Driel

Postadres: Postbus 8 3300 AA DORDRECHT

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. de directeur realisatie energietransitie

De heer M.H.J. Hoenders
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gemeente Dordrecht

Spuiboulevard 300
DORDRECHT

T 14078
www.dordrecht.nl

Contactpersoon

Mevr. J. Rombouts

T 06-28101407

E wd.rombouts@dordrecht.nl

Datum 26 juni 2023

Zaaknummer

Uw kenmerk

Betreft Verzoek om A15, A16, N3 en spoorwegtracés op te nemen in het OER programma

Bijlage(n) 7

Geachte heer Hoenders,

Nederland heeft de opgave om per 2030 35 TWh op te wekken uit hernieuwbare bronnen op land. Deze opgave is opgenomen in de dertig Regionale Energie Strategieën (RES), zo ook in de RES Drechtsteden 1.0. Met een toenemende vraag naar duurzame energie willen we inzetten op het opwekken van duurzame elektriciteit. We zien goede potenties en kansen langs infrastructurele lijnen die een significant deel van onze regionale ambities kunnen vervullen. Wij willen u middels deze brief daarom graag verzoeken om de gehele tracés A15, A16, N3 en vier locaties naast / bij spoorwegtracés in de regio Drechtsteden op te nemen in het OER-programma, zodat wij kunnen starten met de voorverkenningfase.

In de RES Drechtsteden 1.0 hebben we (rest)ruimten gedefinieerd als gebieden waar de toevoeging van zonne-energie inpasbaar is. Bermen, knooppunten, geluidsschermen en spoorwegen zijn als kansrijke (rest)ruimten benoemd. We zien mogelijkheden voor de opwek van zonne-energie langs grote infrastructuur, zoals langs spoorwegen of snelwegen, bij de A15, A16 en de N3. We gaan hierbij uit van een potentie van ca. 66 ha langs de A15, A16 en de N3 in de regio Drechtsteden, zoals weergegeven in bijlage 1. Dit betreft veilig, droog en onbeplant areaal.

Daarnaast heeft ProRail kenbaar gemaakt ook spoorwegtracés middels deze brief in te willen brengen voor het OER programma. Het opwekken van zonne-energie langs het spoor zijn een welkome aanvulling op de opwekpotentie voor de regio Drechtsteden. De vier locaties langs spoorwegen in de regio zijn weergegeven in de bijlagen.

Verkenning duurzame opwek langs A15, A16, en N3 en langs spoorwegtracés

In aanloop naar dit schrijven hebben we in een constructief overleg met Rijkswaterstaat en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat de mogelijkheden voor energieopwekking langs infrastructuur verkend.

Kijkend naar deze tracés zijn er veel kansen voor dubbel ruimtegebruik en slimme functiecombinaties. Het gaat dan om knooppunten in en rond de klaverbladen, berm en/of geluidsschermen, langs spoorwegen, maar ook naast de snelwegen in bijvoorbeeld pauzelanden of bufferruimte tussen verstedelijking en infrastructuur. Wij constateren daarbij dat landschappelijke waarde en kwaliteit bepalend zijn voor de kansen voor energieopwekking. Om die reden zijn er in de RES Drechtsteden 1.0 landschappelijke criteria opgesteld waar realisatie van zonne-energie aan dient te voldoen om bepaalde karakteristieken te behouden dan wel te versterken.

We dienen graag de gehele snelwegtracés in, omdat we zodoende de kwaliteit van het landschap beter kunnen bewaken. Onze inzet is hierbij gericht op de opwek van zonne-energie als een herkenbare eenheid, gekoppeld aan infrastructuurlijnen. Kwaliteit door eenduidigheid, herkenbaarheid en vormgeving. Door bovendien de gehele tracés in de verkenning mee te nemen, kunnen we sneller tot een verhoging van het aandeel duurzame energie langs infrastructuur komen.

Onze inzet is gericht op projecten die we samen met ProRail, andere stakeholders en omwonenden opzetten en waarbij de locatiekeuze en vormgeving een meerwaarde bieden aan de omgeving. Voorop staat in de RES Drechtsteden 1.0 de realisatie van zon op daken (ongeveer de helft van het totale bod). In de RES Drechtsteden 1.0 wordt dit snel gevolgd door o.a. zon in de nabijheid van infrastructuur.

Voor een grafische weergave van de tracés verwijst ik graag naar de bijlagen.

Interbestuurlijke samenwerking

Wij hechten veel waarde aan een gezamenlijke aanpak met stakeholders, omwonenden, partners en overheden, zodat de uitvoering van de RES zorgvuldig en met lokaal draagvlak plaatsvindt. Het verkennen van de mogelijkheden voor energie-opwek op en langs de A15, A16, N3 en spoorwegtracés vraagt om deze gezamenlijke aanpak, waarbij interbestuurlijke samenwerking nodig is.

Ook binnen de Drechtsteden zetten wij in op nauwe samenwerking tussen gemeenten, provincie Zuid-Holland, ProRail, buur-RES-regio's Alblasserwaard en Rotterdam Den Haag, netbeheerder, waterschappen, energiecoöperaties en grondeigenaren. Ieder speelt daarbij een cruciale rol. Dat is niet alleen om de herkenbaarheid, of de vormgeving per tracé te vergroten en hier eenheid in te creëren, de businesscase aantrekkelijker te maken, maar ook om te werken aan lokaal draagvlak en participatie.

Eén van de basisprincipes bij zon in (rest)ruimten waar de toevoeging van zonne-energie inpasbaar is, is het streven naar een evenwichtige eigendomsverdeling. Dit betekent dat we streven naar minimaal 50% eigendom van de lokale omgeving. We willen inwoners en bedrijven de mogelijkheid geven financieel te investeren en daarmee mee te profiteren en mee te doen aan de energietransitie.

Kortom, we willen de kansen voor opwekking langs infrastructuur niet onbenut laten. Met oog hierop is er bij alle betrokken gemeenten en ProRail veel enthousiasme en bereidheid om middelen en capaciteit in te zetten om in gezamenlijkheid met deze voorverkenning aan de slag te gaan. Dit bijvoorbeeld ten behoeve van het deelnemen aan projectteams en het coördineren van ruimtelijke inpasping. In alle colleges van B&W van betrokken gemeenten heeft besluitvorming over de aanmelding plaatsgevonden.

Voor de verkenning van de mogelijkheden en kansen voor energie-opwek langs infrastructuur hebben we de samenwerking en inzet van het Rijk, en in het bijzonder Rijkswaterstaat, nodig. Ik hoop daarom dat u op een zo kort mogelijke termijn een positief antwoord kan geven op onze vraag om de A15, A16, N3 en spoorwegtracés, zoals op bijgevoegde kaarten aangegeven, op te nemen in het OER-programma zodat wij in gezamenlijkheid kunnen starten met de voorverkenningfase.

In afwachting van uw reactie,

Met vriendelijke groet,

Jacqueline van Dongen
Voorzitter Bestuurlijk Overleg RES Drechtsteden

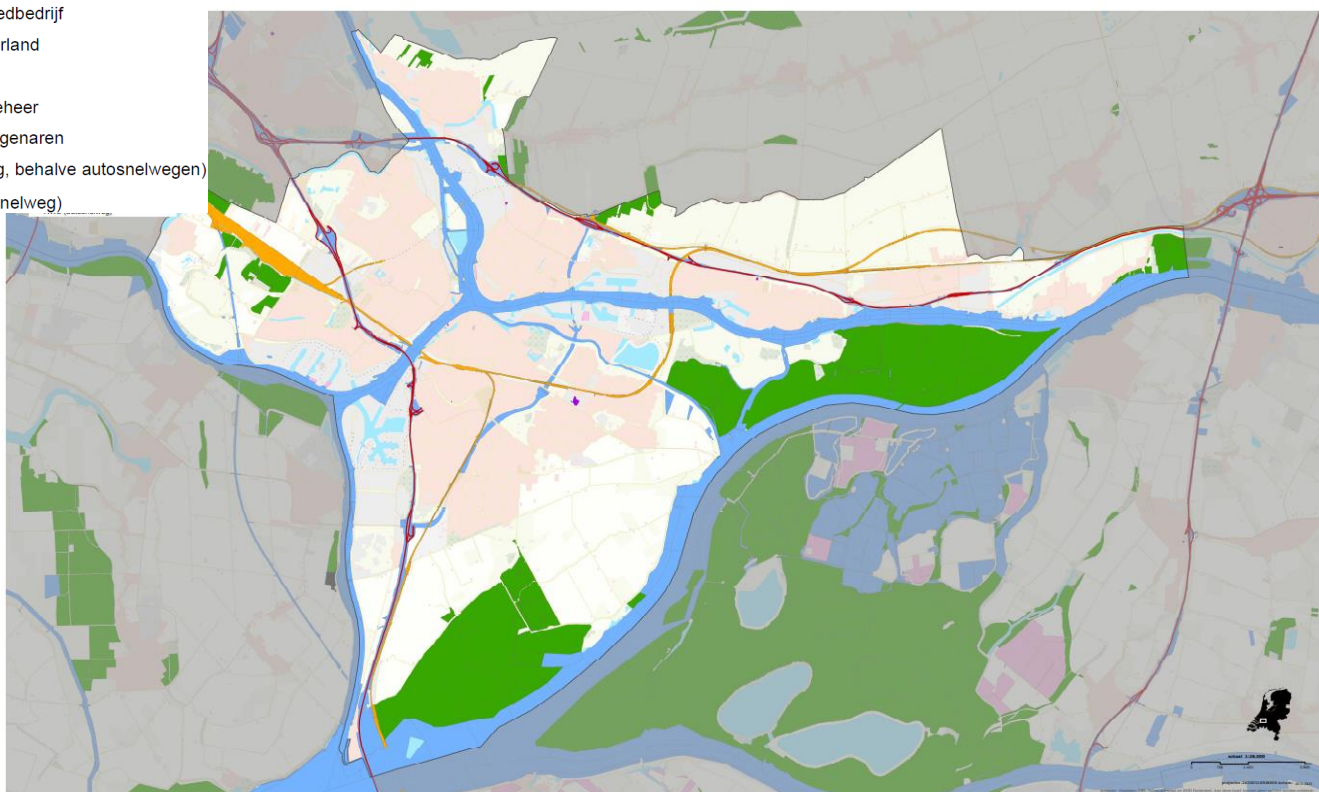
Ir. B.K. (Berend) Potjer
Gedeputeerde Energie, Provincie Zuid-Holland

Bijlage 1: Potentie opwek langs A15, A16, A27 en N3

RES regio	Zoekgebied	Bruto areaal (ha)	Veilig areaal (ha)	Veilig en droog areaal (ha)	Veilig, droog en onbeplant areaal (ha)
Drechtsteden	A15 Drechtsteden	61	37	28	24
	A16N3 Drechtsteden	119	81	66	42

Bijlage 2: Overzicht RES regio Drechtsteden met eigendomssituatie

- RES Regio's
- RVR Staateigendommen**
- Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
- Defensie
- Staat (Overig)
- Rijksvastgoedbedrijf
- Politie Nederland
- ProRail
- Staatsbosbeheer
- Meerdere eigenaren
- RWS (overig, behalve autosnelwegen)
- RWS (autosnelweg)

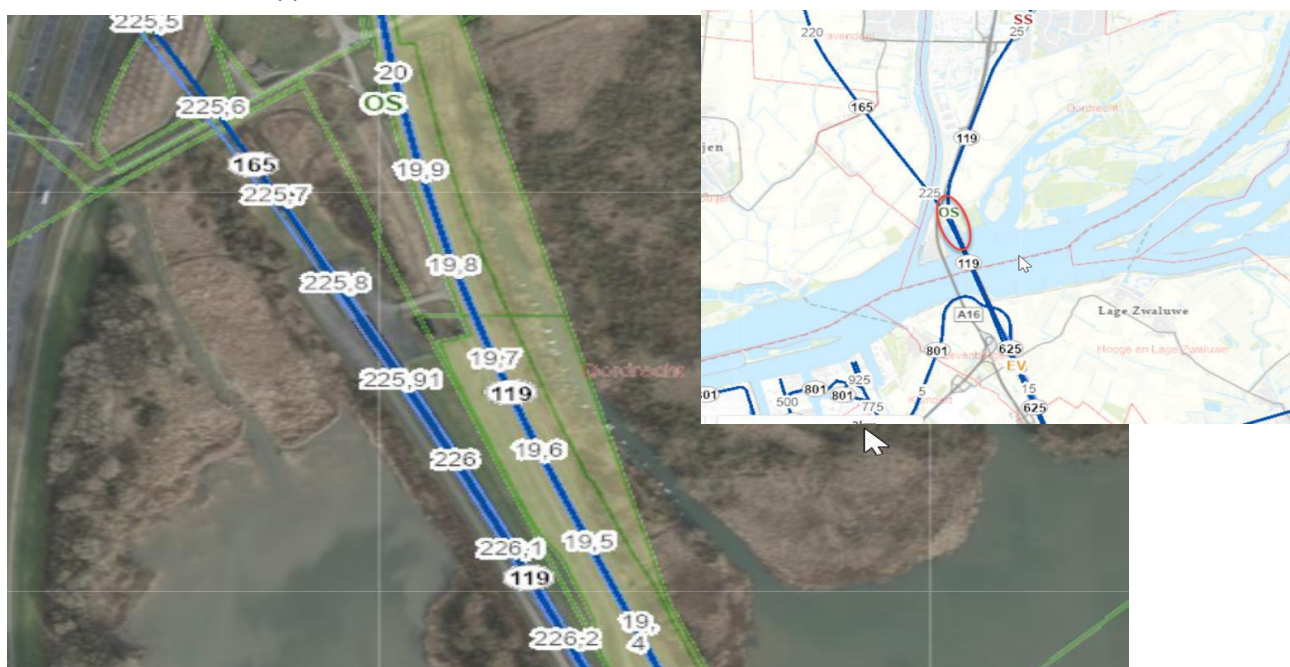

Bijlage 3 Locaties ProRail

Locatie 1: Gronden langs MerwedeLingelijn (Dordrecht)
Met een beschikbare oppervlakte van 36.577 m2

Locatie 2: gronden bij de A16 (Dordrecht)
Met een beschikbare oppervlakte van 23.740 m2

Locatie 3: Gronden Overhoek (Zwijndrecht)

Met een beschikbare oppervlakte van 75.090 m²

Deze locatie valt binnen een uitwerkingsgebied van de RES 1.0 en is reeds in onderzoek.

Locatie 4: Gronden Emplacement Kijfhoek (Zwijndrecht)

Rond emplacement Kijfhoek zijn verschillende gronden waar mogelijk energie opgewekt kan worden. In de verkenning zullen we analyseren welke opwekpotentie hier ligt. Duidelijk is dat er mogelijkheden zijn, maar een inschatting van de opwekpotentie is nog niet te maken.

